

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419010570
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6419010570.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Petra Kvietka a JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. na verejnom zasadnutí dňa 22. júna 2022, v trestnej veci obžalovaného C. P., za prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom zo dňa 04.04.2022, sp. zn. 1T/89/2019 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný uznaný za vinného z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 4 Tr. zák, na tom skutkovom základe, že

dňa XX.XX.XXXX v čase o XX.XX h viedol osobné motorové vozidlo značky S. O. XXX s evidenčným číslom ZH XXX CF za stavu X,XX až X,XX g/kg alkoholu v krvi v obci I. B. tým spôsobom, že pri dome číslo XXX pravou bočnou stranou vozidla narazil do zadnej časti tam odstaveného nákladného motorového vozidla značky W. K. s evidenčným číslom ZA XXX FD, pričom spolujazdec C. E., narodený XX.XX.XXXX utrpel zranenia - subdurálne krvácanie, opuch mozgu, zlomeninu spodiny lebečnej, lebkovej klenby, vnútromozgové krvácanie do hemisféry, následkom ktorých sa dostal do bdelej kómy a dňa XX.XX.XXXX v čase o XX.XX h počas hospitalizácie v nemocnici v J. E. zomrel, pričom zo znaleckého posudku znalcov z odboru zdravotníctvo, odvetvie súdne lekárstvo vyplýva, že smrť nastala v príčinnej súvislosti so zraneniami, ktoré utrpel pri dopravnej nehode.

Za to mu bol podľa § 149 ods. 4 Tr. zák., za použitia § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 39 ods. 4 Tr. zák. per analogiam uložený trest odňatia slobody v trvaní 3 roky.

Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák., za použitia § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., bol obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložený.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. bola obžalovanému ustanovená skúšobná doba probačného dohľadu v trvaní 5 rokov.

Podľa § 51 ods. 4 písm. f) Tr. zák. bola obžalovanému uložená povinnosť spočívajúca v príkaze osobne sa ospravedlniť poškodenej J. D., narodenej XX.XX.XXXX v J. E., trvale bytom T. XXX, XXX XX T., okres X. nad Y..

Podľa § 51 ods. 4 písm. h) Tr. zák. bola obžalovanému uložená povinnosť spočívajúca v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. bol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 6 rokov.

Podľa § 287 odsek 1 Tr. por. bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť spôsobenú škodu poškodenej J. D., narodenej XX.XX.XXXX v J. E., trvale bytom T. XXX, XXX XX T., okres X. nad Y., vo výške XXX,XX eur.

Podľa § 288 ods. 2 Tr. por. bola poškodená J. D., nar. XX.XX.XXXX v J. E., trvale bytom T. XXX, XXX XX T., okres X. nad Y., so zvyškom jej nároku na náhradu škody odkázaná na civilný proces.

G. tomuto rozsudku podal okresný prokurátor odvolanie písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa XX.XX.XXXX, ktoré odôvodnil ďalším písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 27.04.2022, a to proti výroku o treste v neprospech obžalovaného.

Najprv poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa, pokiaľ ide o uložený trest, nestotožnil. V ďalšom dal do pozornosti argumentáciu okresného súdu v odôvodnení rozhodnutia, týkajúcu sa vyhlásenia viny obžalovaným na hlavnom pojednávaní, s ktorou však nesúhlasil. Zdôraznil, že vzhľadom na spôsob a okolnosti spáchania skutku, ako aj závažný neodstrániteľný následok, nebolo namieste aplikovať ust. § 39 ods. 4 Tr. zák., a preto uložené tresty odňatia slobody a zákazu činnosti viesť motorové vozidlá nezodpovedajú podmienkam a zásadám ukladania trestov vyplývajúcich z príslušných ustanovení Trestného zákona.

Následne poukázal na právny názor trestnoprávneho kolégia NS SR zo dňa 27.06.2017, sp. zn. Tpj 55/2016 (R5/2017), z ktorého síce vyplýva, že v prípade vyhlásenia viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní, možno mimoriadne znížiť trest až o jednu 1/3-inu pod dolnú hranicu trestnej sadzby, avšak ide len o možnosť a nie povinnosť, a k takémuto postupu by nemalo dochádzať automaticky len s poukazom na vyhlásenie o vine. Primárne je konajúci súd pri ukladaní trestu povinný postupovať tak, aby bol naplnený účel trestu uvedený v ust. § 34 ods. 1 Tr. zák. s tým, že musí prihliadať na ust. § 34 ods. 4 Tr. zák.

Okresný súd mimoriadne zníženie trestu odôvodnil len s poukazom na osobu obžalovaného, jeho predchádzajúci život, ako aj život po spáchaní trestného činu, prevahu poľahčujúcich okolností a jeho vyhlásenie o vine, avšak bližšie tieto okolnosti nerozvedol a nešpecifikoval.

Naproti tomu odvolateľ argumentoval v neprospech obžalovaného najmä tým, že spáchal skutok pod vplyvom alkoholu (1,39-1,52 g/kg), pričom spôsobil neodvrátiteľný následok - smrť, a to napriek tomu, že v správnom konaní už bol uznaný za vinného z priestupku za vedenie motorového vozidla po požití alkoholu, pričom mu bola uložená peňažná sankcia vo výške 500,- Eur a zákaz činnosti v trvaní 36 mesiacov.

V zmysle judikatúry je potrebné osobu obžalovaného hodnotiť vo všetkých súvislostiach, nemôže ísť len o registráciu osobných údajov bez hlbšieho rozboru jeho osobnosti vo vzťahu k ďalším kritériám, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska druhu trestu a jeho výmery. Dôležitým je aj hodnotenie možnosti jeho nápravy, najmä z hľadiska určenia prognózy jeho budúceho vývoja s prihliadnutím na jeho osobné vlastnosti a ich spojitosti so spáchaným trestným činom, vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry.

V neposlednom rade mohol okresný súd dostatočne individualizovať trest odňatia slobody v rámci pomerne širokého rozpätia zákonnej trestnej sadzby v rozmedzí 4 roky až 10 rokov a na výkon trestu v takto uloženej výmere obžalovaného zaradiť do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. K podanému odvolaniu okresného prokurátora sa vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním zo dňa 16.05.2022. Na rozdiel od odvolateľa sa stotožnil s napadnutým rozsudkom, ako aj s jeho odôvodnením, vrátane uloženého trestu, ktorý považoval za zákonný. Okresný súd prihliadol na všetky relevantné skutočnosti a okolnosti uvedené v ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. V rámci záverečnej reči sa osobne ospravedlnil poškodenej a v trestnom konaní spáchanie prečinu nielen priznal, ale aj oľutoval.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby odvolací súd odvolanie okresného prokurátora zamietol ako nedôvodné. Na verejnom zasadnutí, ktoré sa konalo v neprítomnosti obžalovaného, poukázal prokurátor krajskej prokuratúry na dôvody uvedené v písomne podanom odôvodnení odvolania. Zdôraznil stupeň ovplyvnenia obžalovaného alkoholom, ako aj neodstrániteľný a závažný následok, ktorým bola smrť poškodeného. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v časti uloženia trestu odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a sám rozhodol tak, že obžalovanému uloží trest odňatia slobody v

rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby a na jeho výkon ho zaradí do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Naproti tomu obhajca obžalovaného považoval napadnutý rozsudok za zákonný a správny, a to aj pokiaľ ide o uložený druh trestu, jeho výmeru a spôsob výkonu. Dal do pozornosti, že obžalovaný bude musieť zaplatiť škodu nielen matke poškodeného, ale aj DÔVERE, zdravotnej poisťovni a.s. vo výške 13.148,- Eur a ak by mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, prišiel by nielen o zamestnanie, ale aj o možnosť postupne zaplatiť náhradu škody. Na vzniku následku sa podieľal aj samotný poškodený, keď nastúpil do motorového vozidla, hoci vedel, že obžalovaný pred tým požil alkoholické nápoje. Navrhol, aby krajský súd zamietol odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací zistil, že odvolanie podal okresný prokurátor ako oprávnená osoba v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne preskúmal v intenciách § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku o treste a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nebolo podané dôvodne.

Pokiaľ ide o otázku viny, okresný súd na hlavnom pojednávaní procesným postupom podľa § 257 ods. 7 Tr. por. prijal uznesením vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, ktorý bol právne kvalifikovaný ako prečin usmrtienia podľa § 149 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., v dôsledku čoho bol výrok o vine nenapadnuteľný odvolaním a v tejto časti nadobudol rozsudok následne právoplatnosť.

Pokiaľ ide o úvahy o druhu a výmere uloženého trestu, odvolací súd nepovažoval trest, ktorý obžalovanému uložil prvostupňový súd, za neprimeraný, a preto ani nezistil dostatočné dôvody na jeho zmenu. Trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 5 rokov za súčasného uloženia probačného dohľadu a vyššie uvedených povinností možno považovať v danom prípade za zákonný a odôvodnený. V súlade so zákonom bolo aj uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 6 rokov.

Okresný súd zhodnotil spôsob spáchania činu a jeho následky, zavinenie, ako aj osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť nápravy, preto krajský súd poukazuje v tejto časti na odôvodnenie napadnutého rozsudku na str. č. 4, ktoré však malo byť v určitých smeroch ešte konkrétnejšie.

Súd prvého stupňa správne priznal obžalovanému jednu poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. l) Tr. zák., a nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť podľa ust. § 37 Tr. zák. Okrem toho však mal priznať obžalovanému aj ďalšiu poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. n) Tr. zák., t.j., že napomáhal pri objasňovaní svojej trestnej činnosti príslušným orgánom, avšak nie z dôvodu, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný, ale preto, že už v prípravnom konaní svojou výpoveďou prispel k objasneniu určitých dôležitých okolností, ktoré predchádzali jej spáchaniu. Nepriznanie tejto poľahčujúcej okolnosti však nemalo významnejší vplyv na uloženie druhu trestu a jeho výmery, preto toto pochybenie odvolací súd nepovažoval za také, ktoré by odôvodňovalo procesný postup podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. Pri pomere poľahčujúcich a priťažujúcich okolností 2 : 0 bolo možné obžalovanému po znížení hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/3-inu (nielen ust. § 38 ods. 3 Tr. zák., ale aj ust. § 38 ods. 8 Tr. zák., ktoré opomenul okresný súd uviesť, čím formálne pochybil), uložiť trest odňatia slobody na 4 roky až 8 rokov. Zároveň bolo potrebné zobrať do úvahy, okrem pomeru, aj mieru závažnosti oboch poľahčujúcich okolností, ktorá v súhrne nepochybne vyznievala v prospech obžalovaného.

Dôležitým bolo aj zohľadnenie skutočnosti, že obžalovaný vyhlásil na hlavnom pojednávaní, že je vinný zo spáchania skutku kladeného mu za vinu obžalobou podľa ust. § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. a jeho vyhlásenie následne okresný súd uznesením prijal. Zo zjednocujúceho stanoviska trestnoprávneho kolégia NS SR vyplýva, že samotné vyhlásenie viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa zmieneného zákonného ustanovenia Trestného poriadku a jeho následné prijatie súdom samo o sebe síce nie je možné považovať za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. n) Tr. zák., ale len za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. l) Tr. zák., avšak takýto postoj obžalovaného je potrebné vziať v úvahu, keďže neodvolateľne prijme všetky právne účinky uznania viny, dokonca bez toho, aby vopred vedel, aký druh trestu a v akej výmere mu bude následne súdom uložený, a preto možno aplikovať pri ukladaní trestu ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. vzťahujúce sa na konanie o dohode o uznaní viny a prijatí trestu, t.j. môže mu byť uložený trest odňatia slobody znížený o 1/3-inu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, čo v danom prípade predstavovalo 2 roky a 8 mesiacov.

Krajský súd, reagujúc na odvolacie námietky, poznamenáva, že spôsobenie smrti inému z nedbanlivosti v stave vylučujúcom spôsobilosť viesť dopravný prostriedok, ktorý si páchateľ privodil vplyvom návykovej látky, je konanie a následok, ktoré už sú obligatónnymi znakmi objektívnej stránky daného prečinu, pričom stupeň ovplyvnenia obžalovaného alkoholom v tomto prípade výrazne nepresiahol dolnú hranicu (1,00 g/kg), ktorá je potrebná na posúdenie stavu ako stavu vylučujúceho spôsobilosť viesť dopravný prostriedok.

Obžalovaný bol síce trikrát súdom trestaný za rôznu úmyselnú trestnú činnosť, avšak relatívne menej závažnú, pričom sa už na neho hľadí akoby odsúdený nebol, keďže došlo k zahladeniu všetkých jeho odsúdení. Za priestupok bol sankcionovaný trikrát, z toho dvakrát na úseku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, v jednom prípade za požitie alkoholu pri vedení motorového vozidla, avšak tento skutok sa stal už v roku 2011. V prejednávanej trestnej veci však išlo o nedbanlivostný trestný čin, ktorý obžalovaný zavinil formou tzv. vedomej nedbanlivosti.

Nemožno opomenúť ani to, že obžalovaný bol kladne hodnotený Obecným úradom Kopernica, t.j. obcou, ktorej v súčasnosti žije, ako aj jeho zamestnávateľom, pričom nástupom do výkonu trestu odňatia slobody by sa v určitej miere znížila jeho schopnosť nahradiť spôsobenú škodu právnym nástupcom poškodeného. Taktiež bolo potrebné vziať do úvahy kritický postoj obžalovaného k trestnej činnosti, ako aj jeho snahu zabezpečiť bezprostredne po skutku poškodenému potrebnú zdravotnú pomoc.

Veľmi dôležitou bola zároveň skutočnosť, že aj sám poškodený spoluzavinil vznik následku, nakoľko si sadol do predmetného motorového vozidla ako spolujazdec, hoci dobre vedel, že obžalovaný bol pred jazdou pod vplyvom alkoholu, keďže ho dokonca predtým požívali spoločne.

Vzhľadom na predtým uvedené súd prvého stupňa postupoval správne, keď obžalovanému mimoriadne znížil výmeru trestu odňatia slobody podľa príslušných ustanovení Trestného zákona, pretože použitie zákonom ustanovenej trestnej sadzby by bolo neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti, ako aj na nápravu obžalovaného, postačoval aj trest kratšieho trvania. Na tom nič nemení skutočnosť a v tomto smere možno súhlasiť s odvolateľom, že takýto postup (mimoriadne zníženie trestu) nie je pri vyhlásení viny obligatónny, avšak takéto vyhlásenie obžalovaného na hlavnom pojednávaní je potrebné vždy vyhodnotiť v jeho prospech, i keď to nemusí automaticky viesť aj k aplikácii ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam.

Uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody nepovažoval v danom prípade za nevyhnutné ani krajský súd, a keďže boli splnené súčasne podmienky vyplývajúce z ust. § 51 ods. 1, ods. 2, ods. 4 písm. f), h) Tr. zák., ust. § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., okresný súd zároveň správne rozhodol o podmiennečnom odložení výkonu tohto trestu na dlhšiu skúšobnú dobu za súčasného uloženia probačného dohľadu nad správaním obžalovaného počas skúšobnej doby, ako aj o uložení vyššie uvedených povinností. Bude na obžalovanom, či v skúšobnej dobe už povedie riadny život, alebo hrozba jeho výkonom nebude postačovať a bude potrebné nariadenie výkonu trestu odňatia slobody.

Primeraným bolo aj uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu vo výmere 6 rokov, keďže sa obžalovaný dopustil prečinu v súvislosti s touto činnosťou, pričom tento druh trestu mu bol uložený v hornej polovici zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Uloženie trestu odňatia slobody (hoci aj s podmiennečným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu) a trestu zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel v daných výmerách popri sebe, zabezpečí v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu, a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

S poukazom na vyššie uvedené dôvody krajský súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého výroku o treste, odvolanie okresného prokurátora v súlade s citovaným ustanovením Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol, a to pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.